

TELE - ENCOUNTERS

Beyond the human

Rezultatele
proiectului

Cofinanțat prin
programul Europa Creativă
al Uniunii Europene

Tele-Encounters: Beyond the Human este cofinanțat prin programul Europa Creativă al Uniunii Europene.

Coordonator:

Teatrul *George Ciprian* Buzău (România)

Parteneri:

Industria Scenica (Vimodrone, Milano, Italia)

și

UCAM Universidad Católica San Antonio de Murcia (Spania).

©Copertă originală realizată de Daniela Dughiană.

©Toate imaginile folosite în această broșură aparțin proiectului *Tele-Encounters: Beyond the Human*.

Sprejiniul acordat de Comisia Europeană pentru elaborarea acestei publicații nu constituie o aprobare a conținutului, care reflectă doar opiniile autorilor, iar Comisia nu poate fi trasă la răspundere pentru orice utilizare a informațiilor conținute în aceasta.

Tele-Encounters: Beyond the Human (2020-2023) a explorat impactul Internetului, al roboților și al Inteligenței Artificiale (IA) asupra relațiilor interumane, precum și integrarea acestor tehnologii în artă. Rolul roboților sociali ca însoțitori pentru vârstnici a fost investigat ca un scenariu posibil în viitorul apropiat, în contextul migrației și al singurătății la vârste înaintate.

Principalele rezultate artistice ale proiectului sunt *2032 SMART-FAMILY*, un spectacol de teatru telematic cu un robot construit special, și platforma online *Imaginary Robots*, care conține personaje virtuale cu Inteligență Artificială conversațională.

Migrație

Îmbătrânirea în era digitală

Roboți sociali

Interacțiunea om-IA

Cercetare sociologică

Cercetare artistică

Teatru telematic

Ființe virtuale

TELE - ENCOUNTERS

Beyond the human

Cercetare sociologică

Pe baza ghidurilor de interviu elaborate de sociologul Mircea Kivu, jurnalista Georgiana Vlădoiu a realizat 26 de interviuri aprofundate cu emigranți români și părinți vârstnici rămași în România. Transcrierile interviurilor sunt disponibile în limba română (în original) și în engleză.

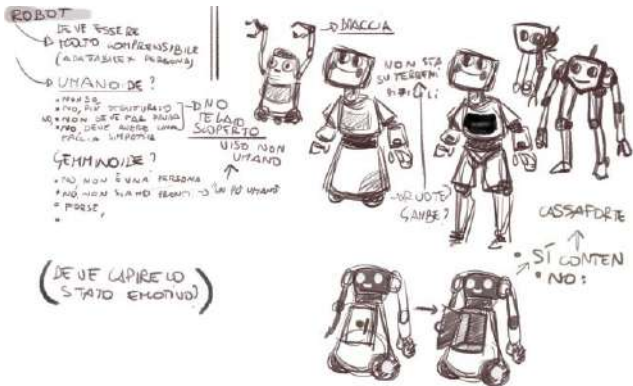
Interviurile au fost analizate de sociologul Mircea Kivu într-un studiu inclus în cartea proiectului (acces gratuit).

Brainstorming pentru pregătirea atelierelor de creație

Echipa multidisciplinară din România, Italia și Spania a participat la o sesiune de lucru online în perioada 15-16 februarie 2021. A fost concepută metodologia desfășurării unor ateliere pentru crearea de personaje-roboti de către copii și adulți din cele trei țări.

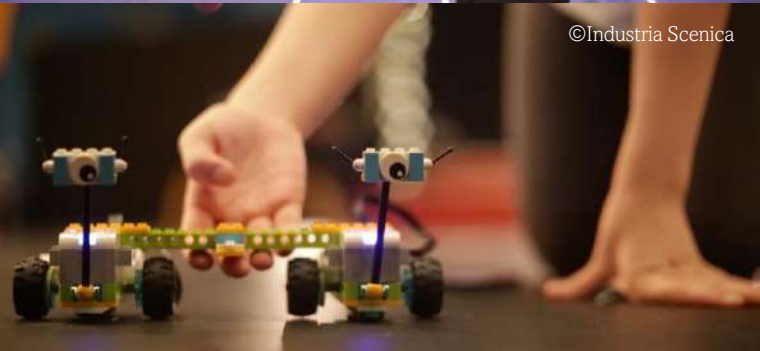
Prezentările și discuțiile din sesiunea plenară au alternat cu lucrul în grupuri restrânse pe următoarele teme: robotică, etică, nevoile vârstnicilor, teatru și design.

Roboții sociali în imaginația colectivă

Activitățile noastre artistice au fost inspirate de sesiuni de brainstorming și ateliere cu copii și adulți (în mare parte seniori) organizate în România, Spania și Italia. Sub îndrumarea unui grup multidisciplinar de artiști, eticieni și experți în robotică/IT, participanții au aflat care este stadiul actual de dezvoltare a roboților sociali și au fost impulsionați să se gândească la implicațiile etice ale roboților și ale tehnologiei de asistență.

În cadrul unor activități de creație, participanții de toate vârstele și-au imaginat robotul social ideal care ar putea avea grijă de o persoană în vârstă. În urma atelierelor, au rezultat peste 90 de personaje-roboți, care au fost reunite în 3 broșuri, disponibile pe site-ul proiectului.

©UCAM

©Teatrul "George Ciprian"

©Industria Scenica

Atelier de modelare și animație 3D

Între 28 mai și 1 iunie 2021, UCAM a organizat un training pentru artiștii 3D selectați să participe la proiect.

În cadrul atelierului, tinerii artiști Alessandra Piras (IT), Alin Sîrbu (RO) și Juan José Arnau (ES) au lucrat sub îndrumarea doamnei prof. Rocío Martínez (UCAM) pentru a aduce la viață șase roboți 3D inspirați de personajele imaginate de participanții la atelierele de creație organizate anterior.

Prof. Dr. Jorge Hernández Bellot (UCAM) a lucrat cu artiștii pentru a selecta sunete pentru animații.

Personajele virtuale au fost apoi integrate în platforma *Imaginary Robots*.

Roboții Imaginari

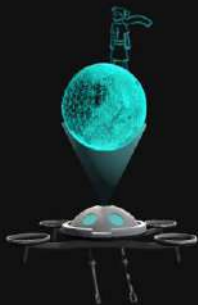
Platforma *Imaginary Robots* este un website cu șase personaje virtuale inspirate de creațiile participanților la atelierele din proiect.

Roboții virtuali folosesc programul GPT-3 de la Open AI, o rețea neuronală avansată de generare lingvistică, și pot interacționa cu utilizatorii în engleză, în scris și vorbit.

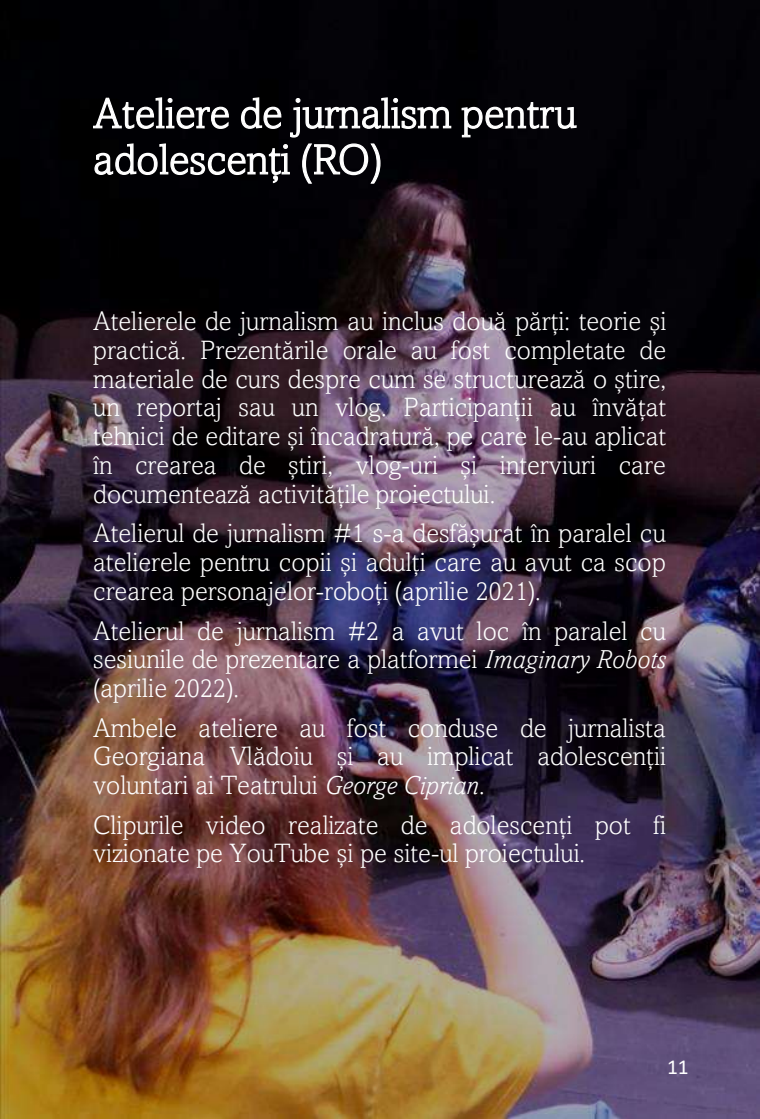
Modelele lingvistice au fost antrenate pe unele dintre textele scrise de participanți în timpul atelierelor, scenariile originale de întrebări și răspunsuri și materiale online cu acces gratuit.

Răspunsul animat în timp real al roboților a fost realizat prin intermediul motorului de jocuri video Unity.

Versiunea online a platformei urmează să fie întreruptă la sfârșitul proiectului, dar modelele de roboți pot fi descărcate de pe site-ul proiectului cu o licență Creative Commons Attribution Non-Comercial.

Ateliere de jurnalism pentru adolescenți (RO)

Atelierele de jurnalism au inclus două părți: teorie și practică. Prezentările orale au fost completate de materiale de curs despre cum se structurează o știre, un reportaj sau un vlog. Participanții au învățat tehnici de editare și încadratură, pe care le-au aplicat în crearea de știri, vlog-uri și interviuri care documentează activitățile proiectului.

Atelierul de jurnalism #1 s-a desfășurat în paralel cu atelierele pentru copii și adulți care au avut ca scop crearea personajelor-roboti (aprilie 2021).

Atelierul de jurnalism #2 a avut loc în paralel cu sesiunile de prezentare a platformei *Imaginary Robots* (aprilie 2022).

Ambele ateliere au fost conduse de jurnalista Georgiana Vlădoiu și au implicat adolescenții voluntari ai Teatrului *George Ciprian*.

Clipurile video realizate de adolescenți pot fi vizionate pe YouTube și pe site-ul proiectului.

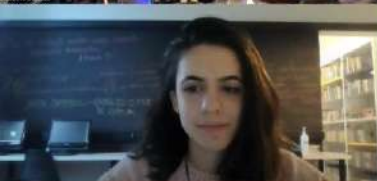

2032 SMART-FAMILY - ateliere de lectură a piesei -

În noiembrie 2021, 19 studente și studenți de la Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică *I.L. Caragiale* din București (RO) și Civica Scuola Di Teatro Paolo Grassi din Milano (IT) au explorat împreună prima versiune a piesei de teatru telematic cu un personaj robot *2032 SMART-FAMILY*, scrisă de Marina Hanganu și Bianca Trifan. Sudenții din România s-au conectat individual pe platforma Zoom, în timp ce studenții din Italia s-au întâlnit în sala de spectacole a companiei Industria Scenica și au participat la atelierul online ca grup.

Coordonați de Marina Hanganu, Isnaba Miranda și Ermanno Nardi, participanții au pătruns în lumea piesei prin intermediul jocurilor teatrale, apoi au lecturat și au discutat scene din piesă. Feedback-ul valoros al studenților a influențat varianta finală a piesei.

2032 SMART-FAMILY

(spectacol de teatru telematic transnațional)

Spectacolul este unul telematic pentru că se joacă simultan în România și Italia, cu actori și public în ambele țări. Actorii din cele două spații interacționează în timp real prin Internet.

După ce Laura suferă un infarct, fiica ei, care locuiește în Italia, îi cumpără un robot social și conectează locuințele lor îndepărtate printr-un sistem inteligent de comunicare. Ogmios Z42 și camerele video pătrund, astfel, în viața familiei dispersate geografic. Implicațiile etice și de relaționare umană ale tehnologiei încep să iasă treptat la iveală.

- 9 iunie 2022: premiera; 10 reprezentații în 2022
- Spectacol selecționat în Festivalul Național de Teatru - FNT (RO) și în festivalul Milano Digital Week (IT) în 2022.

Atelier de film documentar pentru adolescenți (RO)

Atelierul #3 s-a axat pe filmul documentar și s-a desfășurat în paralel cu pregătirile pentru ultima rundă de reprezentații ale spectacolului *2032 SMART-FAMILY*.

Sub îndrumarea regizoarei de film Armine Vosgianian, adolescenții au învățat noțiuni introductive despre încadrături, montaj și convențiile specifice filmului documentar și filmului de tip „mockumentary”. În ultima fază a atelierului, participanții au realizat interviuri cu o parte din echipa din România a spectacolului *2032 SMART-FAMILY* și au documentat ce se întâmplă în culise.

Clipurile video realizate de adolescenți pot fi vizionate pe YouTube și pe site-ul proiectului.

Webinar #1 – Teatrul telematic: o introducere

Acest webinar introductiv a avut ca scop familiarizarea participanților cu proiectul *Tele-Encounters: Beyond the Human* și cu unele dintre principalele sale teme de explorare.

- Prezentare generală a proiectului *Tele-Encounters: Beyond the Human* – Marina Hanganu (RO)
- *Pentru o utilizare sigură a mediilor digitale, a IA și a roboticii – atenție la prejudecăți și stereotipuri!* – Fiorella Operto (Scuola di Robotica) (IT)
- *Teatrul telematic: o introducere* – Marina Hanganu (RO)
- Întrebări și răspunsuri

Webinar #2 – Cum să produci teatru telematic

Al doilea webinar a explorat procesul de producție al spectacolului *2032 SMART-FAMILY*.

- Prezentare generală a procesului de producție – Marina Hanganu (RO)
- Provocări de producție – Isnaba Joana Miranda (IT)
- Perspectiva regizorului – Camilla Brisson (IT)
- Perspectiva actorului – Giovanni Longhin (IT)
- Perspectiva păpușarului – Smaranda Găbudeanu (RO)
- Întrebări și răspunsuri cu echipa artistică extinsă

©Teatrul "George Ciprian"

Telematica și roboții pe scenă: o explorare practică (atelier)

Un grup de artiști tineri și neconvenționali din România și Italia au explorat posibilitățile matricei tehnologice a spectacolului *2032 SMART-FAMILY*, lucrând împreună simultan la Teatrul *George Ciprian* din Buzău și la Everest – Spazio alla cultura al companiei Industria Scenica din Vimodrone (Milano, Italia).

Primul atelier s-a concentrat pe actoria cu parteneri de scenă teleprezenti, în timp ce al doilea atelier i-a fost dedicat lui Ogmios Z42, păpușa robotică realizată special pentru spectacolul nostru. Am descoperit noi posibilități expresive atât în ceea ce privește teleprezența, cât și robotul.

Participanții din România: Teodor Delciu, Selma Dragoș, Maria-Manuela Dușa, Alina Neagu, Victor Podeanu, Cezar Pantazi.

Participanții din Italia: Domenica Bernini, Miriam Costamagna și Andrea Lopez (Drogheria Rebelot), Federico Espositi, Carola Maternini.

Coordonatoarele atelierelor:

Camilla Brison (IT), Paola Cagna (IT),

Smaranda Găbudeanu (RO), Marina Hanganu (RO).

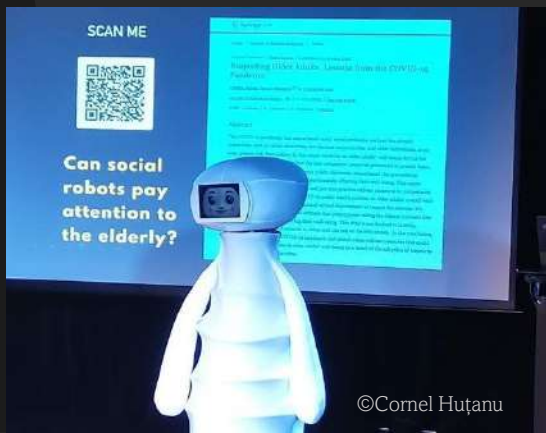
Simpozionul Internațional Beyond the Human: Theatre, Robots and Social Realities

Simpozionul a avut loc în data de 7 iunie 2023 la centrul de cercetare CINETic al Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale” (UNATC) în București (RO). A fost o zi de sărbătoare, care a marcat finalul activităților de cercetare din cadrul proiectului nostru.

Evenimentul a reunit partenerii internaționali ai proiectului, precum și profesori universitari din Danemarca, Marea Britanie și România.

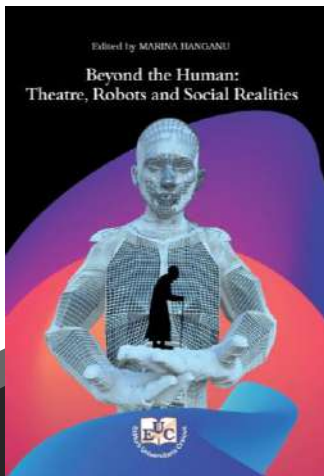
Prezentatorul evenimentului a fost Ogmios Z42, robotul-vedetă al proiectului nostru, controlat în timp real de actrița-păpușar Smaranda Găbudeanu.

Temele fascinante abordate de vorbitori au variat de la realități sociale la roboți și ființe virtuale, de la teatru la viitor.

Cartea proiectului (access gratuit)

Hanganu M (ed) (2023) *Beyond the Human: Theatre, Robots and Social Realities*. Craiova: Ed. Universitaria.

Studiile originale publicate în cartea proiectului:

- analiza sociologică a celor 26 de interviuri cu emigranți români și părinți vârstnici rămași acasă
- studiu despre percepția umană asupra roboților sociali
- analiza interacțiunii cu personajele virtuale cu Inteligență Artificială (platforma *Imaginary Robots*)
- eseu despre implicarea comunității în proiect
- analiza construcției spectacolului 2032 *SMART-FAMILY* și a răspunsului publicului
- eseu despre dramaturgia colaborativă a piesei de teatru telematic
- eseu despre regia video în teatrul telematic
- șase interviuri cu unii dintre artiștii implicați în spectacolul telematic

Scanați pentru a accesa rezultatele proiectului

[Interviuri cu emigranți și
părinți rămași acasă](#)

[Broșurile cu roboți
imaginari](#)

[Atelierul de jurnalism #1 -
canal video \(atelier pentru
crearea personajelor-roboti\)](#)

[Atelierul de jurnalism #2 -
canal video \(platforma
Imaginary Robots\)](#)

[*Imaginary Robots* \(trailer\)](#)

[*Imaginary Robots*
\(website arhivat\)](#)

[2032 SMART-FAMILY](#)
(spectacol RO)

[2032 SMART-FAMILY](#)
(spectacol IT)

[2032 SMART-FAMILY](#)
(trailer)

[În culisele spectacolului](#)
[2032 SMART-FAMILY](#) (atelier de
film documentar – canal video)

[Simpozion \(filmare\)](#)

[Simpozion](#)
(caiet program)

[Cartea proiectului \(pdf\)](#)

[Website-ul proiectului](#)

[*Tele-Encounters*](#)
[- canal YouTube](#)

[*Tele-Encounters* Facebook](#)

[*Tele-Encounters* Instagram](#)

Mulțumiri

Proiectul *Tele-Encounters: Beyond the Human* nu ar fi fost posibil fără talentul, implicarea și profesionalismul unui număr impresionant de persoane.

Management: Paola Cagna (IT), Gina Chivulescu (RO), Marina Hanganu (RO), David Heiser (ES), Cristiana Ilea (RO), Isnaba Joana Miranda (IT), Ermanno Nardi (IT), Iuliana Pleșoianu (RO), Isabel Sarabia (ES).

Promovare: Maria Dumitrescu (RO), Linda Giulio (IT), Francisco José Ruiz Gil (ES), Bianca Trifan (RO), Georgiana Vlădoiu (RO). Identitate vizuală și grafică digitală: Daniela Dughiană (RO). Grafică digitală: Simone Brullo (IT), Susanna Tosatti (IT). Conținut video: Stefano Cozzi (IT), Francisco José Ruiz Gil (ES), Georgiana Vlădoiu (RO), Armine Vosganian (RO). Fotografii: Vlad Dumitrescu (RO), Francisco José Ruiz Gil (ES), Alice Longoni (IT). Traduceri în engleză: Valeria Compagnoni (IT), Diana Mîndruță-Tănăsescu (RO).

Interviuri cu emigranți și părinți rămași în România: Georgiana Vlădoiu (RO).

Cercetători din aria științelor sociale:

Paola Cagna (IT), Vinny Flaviana Hyunanda (ES), Mircea Kivu (RO), Práxedes Muñoz-Sánchez (ES), José Palacios Ramírez (ES).

Ateliere pentru crearea personajelor-roboti:

Coordonatori: Juan José Arnau (ES), M. Carmen Ballester (ES), Magdalena Cantabella Sabater (ES), Javier Galindo (ES), Marina Hanganu (RO), Jorge Hernández (ES), Iulia Petronela Ioniță (RO), Raquel Martínez (ES), Rocío Martínez Montiel (ES), Emanuele Micheli (IT), Ermanno Nardi (IT), Fiorella Operto (IT), Alessandra Piras (IT), Ana-Maria Stancu (RO), Constantin Vică (RO).

Mulțumiri speciale: Mariana Oancea și Tudor Cioara.

Platforma *Imaginary Robots*:

Implementare tehnică (ES): Magdalena Cantabella Sabater, Raquel Martínez, Sergio Melero, Juan Antonio Yáñez (inginer). Coordonatoare design 3D și animație: Rocío Martínez Montiel (ES).

Realizarea personajelor și a animațiilor 3D: Juan José Arnau (ES) (Nurse Robot, Storyteller Robot), Alessandra Piras (IT) (Dancing Robot, Friend Robot), Alin Sîrbu (RO) (Reflective Robot, Sports Robot).

Sound design: Jorge Hernández (ES).

Antrenament algoritmi de chat: Paola Cagna (IT), Marina Hanganu (RO), Isnaba Joana Miranda (IT), Ermanno Nardi (IT). Producător: UCAM (ES).

2032 SMART-FAMILY:

Text de Marina Hanganu și Bianca Trifan. Traducerea în italiană: Camilla Brison, Monica Buzoianu și Ioana Rufu. Traducerea în spaniolă: Diana Mîndruță-Tănăsescu. Traducerea în engleză: Marina Hanganu. Actorii: Monica Buzoianu (IT), Aura Călărășu (RO), Francesca Fatichenti (IT), Smaranda Găbudeanu (RO), Giovanni Longhin (IT). Regia: Marina Hanganu (RO) și Camilla Brison (IT). Asistență regie: Bianca Trifan (RO). Regia video (montaj live și creație video): Armine Vosganian (RO). Asistență regie video (montaj live): Davide Nocera (IT). Asistent video: Stefano Cozzi (IT). Scenografia: Andreea Diana Nistor (RO) și Greta Gasparini (IT). Asistență scenografie: Viola Aprile (IT). Costume: Marilena Montini (IT) și Andreea Diana Nistor (RO). Multimedia, platformă de comunicare, design și mecanică robot, modelare și animație 3D: Ygrex Interactive (RO) - Cristian Iordache (director tehnic), Alexandru Andrei, Iulia Petronela Ioniță, Mihai Toma. Programare robot, rafinare mecanică și mentenanță: prof. ing. Marius Dumitrescu, Ana-Maria Stancu (CEO) - Bucharest Robots (RO). Exterior robot și smartwatch: Lucian Păun (RO). Muzică și sound design: Andrei Petrache (RO). Light design: Costel Baciu (RO) și Marco Grisa (IT). Ilustrații cărți de joc: Alex Rusu (RO)

2032 SMART-FAMILY:

Control video: Filippo Di Dio (IT), Adrian Dragoman (RO), Enrico Mirante (IT), Davide Nocera (IT). Control sunet: Gabriel Ilie (RO), Enrico Mirante (IT). Control lumini: Marco Grisa (IT), Gheorghe Ilie (RO), Agnese Manzella (IT). Control subtitrări: Andrea Centonza (IT), Diana Mîndruță-Tănăsescu (RO), Bianca Trifan (RO). Coordonare echipaj de scenă: Daniel Berbec (RO). Cabinier, recuziter, costumier (RO): Eugenia Briotă, Nicoleta Radu. Sponsor decor Italia: Peregò Arredamenti. Mulțumiri speciale: Giacomo Bernardi și Ilaria Calia. Producători: Teatrul *George Ciprian* (RO) și Industria Scenica (IT).

Parteneri instituționali afiliați proiectului:

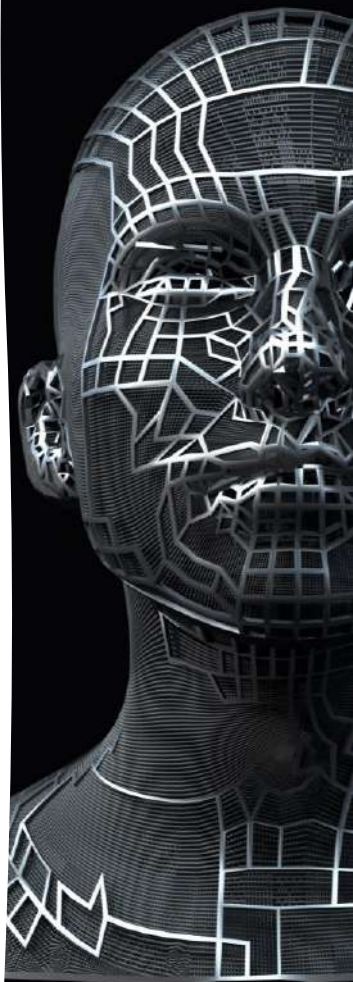
Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică *I.L. Caragiale* București (UNATC) (RO), Civica Scuola di Teatro Paolo Grassi Milano (IT), Colegiul Național *B.P. Hasdeu* Buzău (RO), Liceul Special pentru Deficienți de Vedere Buzău (RO), Biblioteca Județeană „Vasile Voiculescu” Buzău (RO), Scuola di Robotica (IT).

Întregul personal al Teatrului *George Ciprian* a sprijinit acest proiect. În plus, le mulțumim voluntarilor adolescenți ai teatrului, coordonați de Georgiana Vlădoiu, pentru sprijinul constant.

Le mulțumim partenerilor media din cele trei țări pentru că au făcut vizibil proiectul.

În cele din urmă, publicul nostru și participanții la diferitele noastre ateliere au făcut ca acest proiect să merite – VĂ MULȚUMIM!

Mulțumiri speciale Biroului Europa Creativă – Cultura (RO) pentru sprijinul acordat în pregătirea cererilor de finanțare ale proiectelor *Tele-Encounters* și *Tele-Encounters: Beyond the Human* (în 2017 și 2019: Claudia Ciolac-Romanescu, Sorin Enuș și Bianca Floarea). Mulțumiri speciale Chiarei Pucci, supervizoarea proiectului din partea EACEA, pentru îndrumarea administrativă pe parcursul ambelor proiecte *Tele-Encounters*.

„M-am gândit, în viitor, oare eu...”

„Consider că această piesă de teatru a fost ca o lecție de viață. O magică oglindă care ne arată viitorul.”

„Posibilitatea că pe viitor un robot să răspundă tuturor întrebărilor.”

„A fost o experiență distractivă, interesantă și interactivă. Am putut să vedem cum evoluează lumea virtuală.”

Cofinanțat prin
programul Europa Creativă
al Uniunii Europene